

Emmy Vrieling-Teunter bespreekt het proefschrift van Maartje Henderikx

Citation for published version (APA):

Vrieling - Teunter, E. M. (2020). Emmy Vrieling-Teunter bespreekt het proefschrift van Maartje Henderikx: Mind the gap: Unraveling learner success and behavior in Massive Open Online Courses . *Velon Tijdschrift voor lerarenopleiders*, 41(1), 63-64.
<https://registratiesite.brlo.nl/CMS/RPP/Organizations/1/Shops/1/Media/2/Items/1/00001303T870Q9CZ/TVL-2020-41-1.pdf?mode=normal>

Document status and date:

Published: 01/03/2020

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

<https://www.ou.nl/taverne-agreement>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

pure-support@ou.nl

providing details and we will investigate your claim.

Downloaded from <https://research.ou.nl/> on date: 09 Sep. 2021

Open Universiteit
www.ou.nl

Mind the gap: Unraveling learner success and behavior in Massive Open Online Courses

Emmy Vrieling-Teunter, Open Universiteit

Maartje Henderikx (2019). *Mind the gap: Unraveling learner success and behavior in Massive Open Online Courses*. Heerlen: Open Universiteit. 184 pagina's, te downloaden via <http://www.sooner.nu/wp-content/uploads/2019/09/DissertationMaartjeHenderikx.pdf>

Op 6 september 2019 verdedigde Maartje Henderikx met verve haar proefschrift aan de Open Universiteit in Heerlen. De quote *'It is never too soon or too late for learning'* vormde het vertrekpunt van haar proefschrift. Leren beperkt zich namelijk niet langer tot traditionele klassikale leeromgevingen, maar wordt beschouwd als een doorlopend proces dat in alle levensfasen relevant is.

Henderikx neemt ons mee naar open, flexibele en minder begeleide vormen van leren waarbij ze inzoomt op de Massive Open Online Courses (MOOCs). Deze MOOCs kunnen voor de groep (een leven lang) lerenden een interessant alternatief zijn ten opzichte van meer traditionele vormen van onderwijs, aangezien ze voor iedereen, waar en wanneer dan ook, openlijk toegankelijk zijn. De uitvalpercentages van MOOCs lijken echter zeer hoog te zijn en dat brengt grote uitdagingen met zich mee.

Het proefschrift richt zich op het definiëren en nuanceren van succes in open onderwijs en MOOCs, en het in kaart brengen van belemmerende factoren voor leren in dergelijke leeromgevingen. Vanuit een eerste verkennende studie in twee MOOCs laat Henderikx zien dat het niet voldoende is om bij leren in MOOCs enkel te kijken naar het afronden van een cursus als maatstaf voor succes. Zichtbaar wordt dat een **alternatieve typologie voor succes en drop-out** in MOOCs nodig is. Deze typologie neemt de perspectieven van de lerenden als uitgangspunt, gebaseerd op hun intenties en daadwerkelijke gedrag.

Studie 2 werkt deze typologie verder uit tot een **intentie-gedragsmodel** dat het dynamische proces van individuele intentievorming en de vertaling van deze intentie naar daadwerkelijk gedrag vastlegt en visualiseert. Om het model te valideren en het inzicht in leren in MOOC's te bevorderen is, gebaseerd op dit theoretisch onderbouwde model, een korte vragenlijst opgesteld. De vragenlijst is ingevuld door 84 MOOC-deelnemers en de resultaten laten zien dat de meeste lerenden met een specifieke intentie aan een MOOC beginnen, maar dat bijna een derde van deze lerenden deze initiële intentie op een bepaald moment herformuleert, al dan niet als gevolg van barrières die ze tijdens het leren in een MOOC tegenkomen.

Om meer inzicht te krijgen in het gedrag van de lerende was studie 3 gericht op het verkrijgen van inzicht in het proces van het bereiken van **doelen** van de lerende. Henderikx ontdekte dat, hoewel de lerenden hun doelen vaak niet bereikten, ze over het algemeen toch tevreden waren met de kennis die ze hadden opgedaan. Daarnaast doorliepen de lerenden min of meer intuïtief het grootste deel van de MOOC en namen ze vaak niet de tijd om hun leerproces bewust te plannen (voor de start) en te evalueren (na het beëindigen van het leerproces).

Studies 4 en 5 waren gewijd aan het verkennen, identificeren en empirisch classificeren van **barrières** die van invloed waren op het bereiken van de intentie in MOOCs. De aanpak resulteerde in een model met vier verschillende componenten, namelijk (1) technische en online-leren gerelateerde vaardigheden; (2) sociale context; (3) cursusontwerp/verwachtingsmanagement en (4) tijd, ondersteuning en motivatie. Anders dan verwacht, bleek het merendeel van die barrières in de persoonlijke sfeer gevonden te kunnen worden en niet in de opzet en inhoud van de MOOC.

Studie 6 beschrijft de ontwikkeling en validatie van een **zelfrapportage-instrument** voor lerenden dat door MOOC-aanbieders en -ontwerpers gebruikt kan worden als diagnostisch instrument om informatie te verzamelen die de verdere ontwikkeling van MOOCs ten goede kan komen. De resultaten van de zelfrapportage kunnen vervolgens ook ingezet worden om lerenden te ondersteunen bij het bereiken van hun persoonlijke leerdoelen.

De laatste studie was gericht op de vraag of leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en online leerervaring **invloed** hebben **op de barrières** waar lerenden in MOOCs tegenaan lopen. De resultaten tonen aan dat het lastig is om werk en gezinsleven te combineren met een leven lang (online) leeractiviteiten. Dit gold in het bijzonder voor lerenden in hun vroege volwassenheid (20-35 jaar) en midlife (36-50 jaar). Meer ervaring met online leren had echter een positief effect op het vermogen van lerenden om deze uitdagingen aan te gaan. Ten slotte lieten de resultaten zien dat lerenden met een lager opleidingsniveau problemen met de inhoud van MOOCs kunnen krijgen wegens een gebrek aan kennis.

Wanneer we als **lerarenopleiders** met MOOCs aan de slag gaan is het belangrijk ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk informatie over het niveau en de inhoud van de MOOC beschikbaar is, zodat deelnemers een weloverwogen keuze kunnen maken. Ook het ontwikkelen en aanbieden van ondersteunende tools, zoals gepersonaliseerde dashboards, die deelnemers op de juiste momenten kunnen voorzien van handige informatie en hulpmiddelen, kunnen helpen het leerproces en leersucces te bevorderen.

Auteur: **Maartje Henderikx**, Open Universiteit

Recensent: **Emmy Vrieling-Teunter**, Open Universiteit